

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Financieringsopgaven Aardgasvrije wijken

Dinsdag 17 februari 2020

Robert Boom

AANKONDIGING

Deze keer neemt Robert Boom van SVn ons mee in de wereld van financiering en betaalbaarheid.

Als het om investeringen en geld gaat komt alles samen:

- eigenaarschap, risico's en zeggenschap,
- maar ook de haalbaarheid, betaalbaarheid en rechtvaardigheid van de energietransitie.

Hoe krijgen we het in de wijken nu zo georganiseerd dat iedereen mee wil en kan doen?

WEBINAR NR. 4

Terugkijken: webinar

Terugkijken: webinar

Terugkijken: webinar

.....

Team M-Esco

Wouter Pieterse

Thijs de la Court

Dieuwertje Walch

Jos van der Schot

Annerike Hekman

Nico Janssen

Gerwin Verschuur

Robert Boom

INHOUD

1. Introductie SVn & Robert Boom
2. Woonlastenneutraliteit
3. Kredietverlening
4. Financieringsopgaven wijkuitvoeringsplan
5. Collectiviteit
6. Groepsgesprek
7. Tot slot

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

1. Introductie SVn

Introductie SVn

- SVn is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk
- Revolverende fondsen
- Maatschappelijk rendement

Deelnemers en samenwerkingspartners

9 provincies + Rijk

340 gemeenten

22 corporaties

Introductie SVn

SVn is uitvoerder van bijna 600 financiële regelingen voor haar deelnemers...

 Blijverslening

 Corporatie Starterslening

 Duurzaamheidslening

 Maatwerklening

 Starterslening

 Stimuleringslening

 Verzilverlening

... en heeft 9 fondsen 'onder management'

Fûns Skjinne Fryske Enerzjy (FSFE)

Investeer in een duurzaam Friesland

Nationaal Energiebespaarfonds

Flink uw huis verbeteren tegen een aantrekkelijke rente

Stadshavens Ontwikkelingsfonds (SOFIE)

Investeren in revitaliseren van de Rotterdamse stadshaven

Fonds Ruimte en Economie Den Haag (FRED)

Investeer in bedrijfshuisvesting in Den Haag

Energiefonds Den Haag (ED)

Duurzaam ondernemen in Den Haag

Duurzaamheidsfonds VvE's Den Haag

Financiering van duurzaam woningonderhoud voor kleine VvE's

Fonds Duurzaam Funderingsherstel

Financier de aanpak van serieuze funderingsproblemen aan uw woning

BNG Duurzaamheidsfonds

Voor een duurzamer Nederland

Financieringsfaciliteit Binnenstedelijke Transformatie

Voor transformatie van bedrijfs- of industrielocaties naar woningbouw

Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

'Ken het dat het kan?'

Met een passende financiering van SOFIE komt uw project wél van de grond! Met een scherp oog voor het maatschappelijke belang kijkt SOFIE of zij net wat verder *ken* gaan.

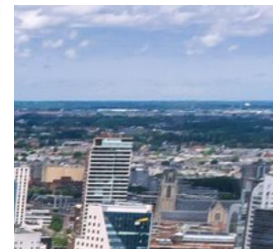
[Bekijk onze projecten](#)

Eneco

**Overstap naar duurzame
energiebron in Bospolder-
Tussendijken**

[> Ontdek het project](#)

Warmtebedrijf Rotterdam

**Transporteert warmte uit de
Rotterdamse haven naar de stad**

[> Ontdek het project](#)

Voor energietransitie

Voor wonen en werken

Energiefonds Den Haag

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Samen werken aan nieuwe energie

Energiefonds Den Haag (ED) investeert in hernieuwbare energiebronnen die bijdragen aan een klimaatneutraal Den Haag en Zuid-Holland.

[Bekijk de projecten](#)

Haagse Aardwarmte Leyweg

Aardwarmte voorziet duizenden woningen in omgeving Den Haag Zuidwest

[> Ontdek het project](#)

Het Energiefonds Den Haag (ED)

Voor duurzame energieprojecten

BNG Duurzaamheidsfonds

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Thema's ▾

Leningen ▾

Initiatieven

Nieuws

Over ons ▾

Contact

Voor een duurzamer Nederland

Zakelijke financieringen die een positieve bijdrage leveren aan de verduurzaming in het belang van milieu en mens.

[Bekijk de projecten](#)

Energiecoöperatie NoordseVeld

Zonnepark met 3.228 zonnepanelen

[> Lees meer](#)

Duurzaam Menterwolde

Lokaal opgewekte groene stroom

[> Lees meer](#)

Duurzaamheidsfonds VVE's Den Haag

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

DUURZAAMHEIDSFONDS VVE'S DEN HAAG:

Van un hùis naah un palèssie

Den Haag stimuleert duurzaam onderhoud:
Goed voor je portemonnee en het milieu!

[Bekijk onze projecten](#)

Fonds voor VvE's

Fijn wonen in Den Haag

Transformatiefaciliteit

Financiering planontwikkeling

Woningtekort. Goede plannen.
Onvoldoende voorfinanciering.

Er is een woningtekort in Nederland. Met name in de stedelijke regio's is de vraag naar woningen groot en loopt het woningtekort in rap tempo op. Nu gaan goede plannen nog te vaak niet door, vanwege onvoldoende voorfinanciering. Loopt u hier tegen aan?

De Financieringsfaciliteit Binnenstedelijk Transformatie kan voor ontwikkelaars uitkomst bieden.

De Transformatiefaciliteit biedt kortlopende geldleningen om de voorfase van woningbouwprojecten te financieren, zodat initiatiefnemers sneller kunnen starten met de (her)ontwikkeling van deze locaties.

Nationaal Warmtefonds

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Nationaal Energiebespaarfonds heet vanaf nu Nationaal Warmtefonds

Het Nationaal Energiebespaarfonds heeft vanaf woensdag 22 juli een nieuwe naam: het Nationaal Warmtefonds. Het fonds verstrekt sinds 2014 de Energiebespaarlening: een lening tegen aantrekkelijke voorwaarden, waarmee particuliere woningbezitters, VvE's en scholen de verduurzaming van hun gebouwen kunnen financieren. Van die kennis en ervaring maakt de Rijksoverheid gebruik door het warmtefonds (een afspraak uit het Klimaatakkoord) bij het Energiebespaarfonds onder te brengen.

ENERGIEBESPAARLENING VOOR Particuliere woningeigenaren

Investeer in uw woning met energiebesparende maatregelen.

- ✓ Vergoedingsvrij vervroegd aflossen
- ✓ Tot maximaal € 65.000 lenen
- ✓ Rente 1,9% (looptijd 10 jaar)
- ✓ Vast maandbedrag en looptijd

Lening aanvragen

> Meer info

ENERGIEBESPAARLENING VOOR Vereniging van Eigenaars

Vaak valt er flinke energiewinst te behalen bij appartementencomplexen.

- ✓ Persoonlijke begeleiding
- ✓ Max. € 65.000 per appartementsrecht
- ✓ Rente vanaf 2,1% (looptijd 10 jaar)
- ✓ Vanaf acht appartementsrechten

> Aanvragen & meer informatie

vanaf 8 appartementsrechten

Robert Boom

Strategie & Ontwikkeling
Fondsmanager

Civiele Techniek
Bedrijfswetenschappen

Ervaring sinds 1990:
Gebiedsontwikkeling
Procesmanagement
Businesscases
Organisatie & PPS
Financiering & fondsen

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

2. Woonlastenneutraliteit

WOONLASTENNEUTRALITEIT

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

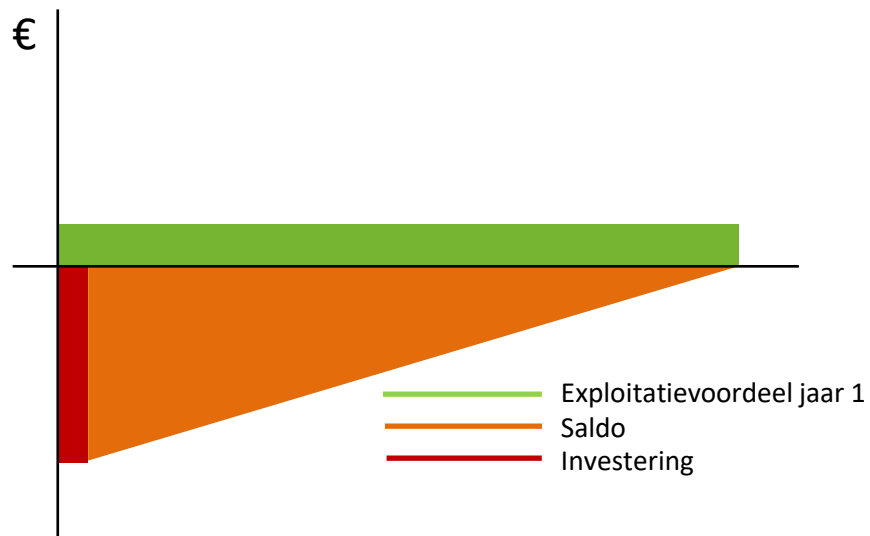

BETAALBAARHEID

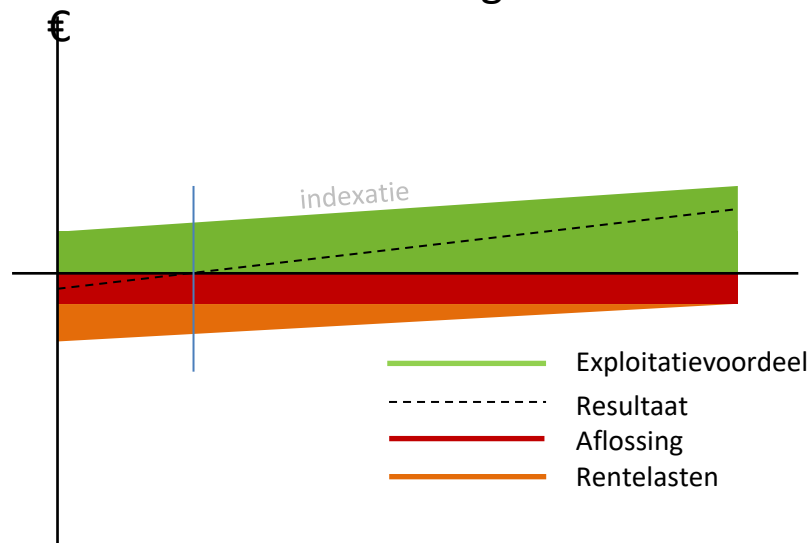

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Investering / exploitatievoordeel

Cash flow benadering

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

3. Kredietverlening

Kredietverstrekking

Consumptief Krediet

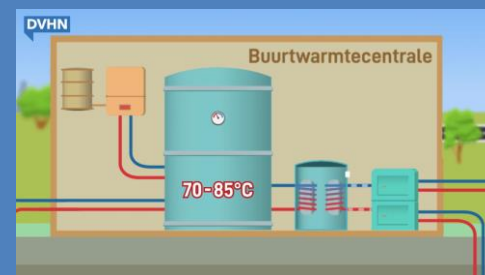
Voorbeeld: aanschaf
hybride CV-ketel

Hypothecair Krediet

Voorbeeld: volledige
isolatie buitenschil

Zakelijk Krediet

Voorbeeld:
buurtwarmtecentrale
door coöperatie

Kredietverstrekking

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Consumptief Krediet

Gedragcode
Consumptief Krediet

Inkomenstoets

Rente

Hypotheclair Krediet

Gedragcode
Hypotheclair Krediet

Inkomenstoets
Waarde onderpand

Specifieke uitzonderingen
energiebesparende maatregelen

Rente
Transactiekosten

Zakelijk Krediet

Debt Service
Coverage Ratio

Betalingscapaciteit t.o.v. de
financiële verplichtingen

Rente
Transactiekosten

Kredietverstrekking

Consumptief Krediet

Gedragcode
Consumptief Krediet

Inkomenstoets

Hypotheckair Krediet

Gedragcode
Hypotheckair Krediet

Inkomenstoets
Waarde onderpand

LET OP: KOOP OP AFBETALING = KREDIET

Rente

Specifieke uitzonderingen
leerlingentoelagen maatregelen

Rente

Transactiekosten

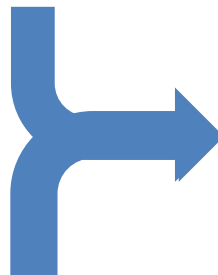
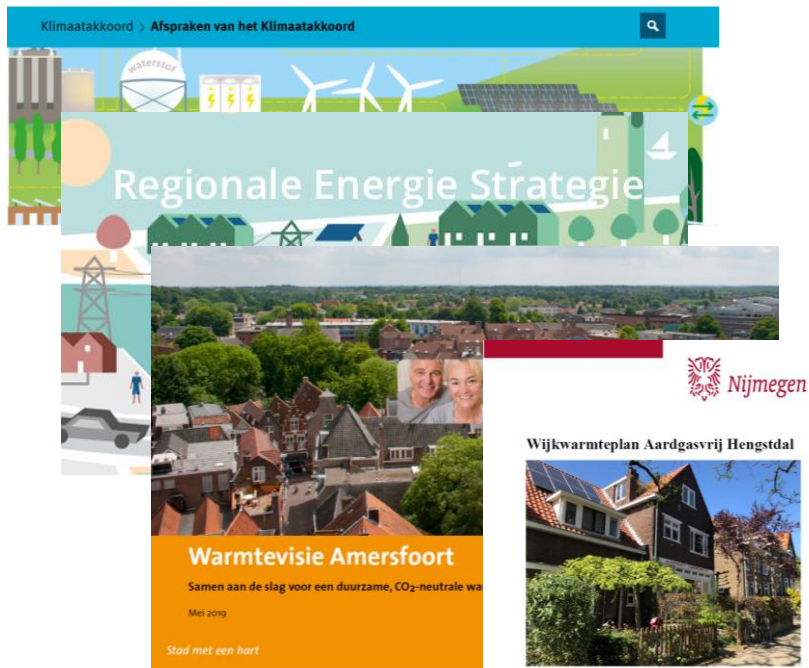

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

4. Financieringsopgaven wijkuitvoeringsplan

Wijkuitvoeringsplan

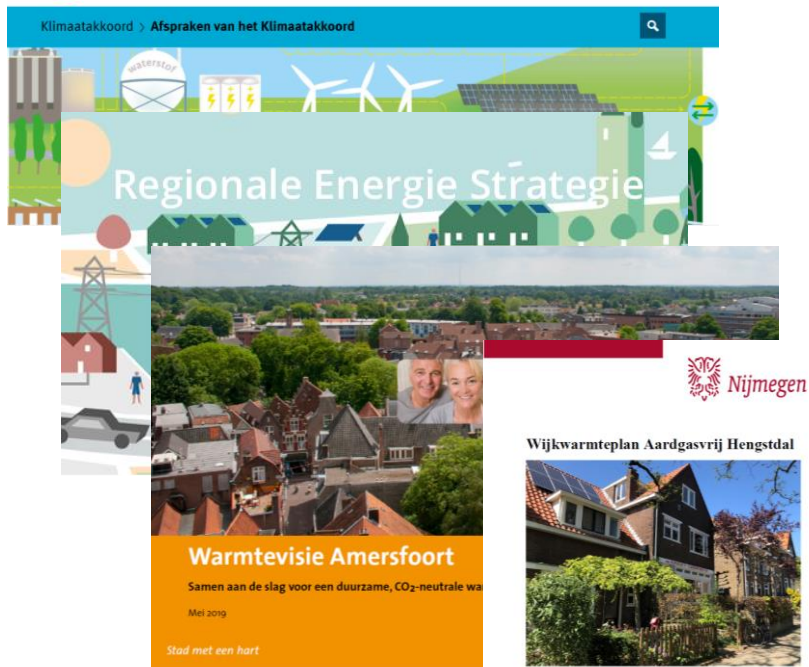
SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

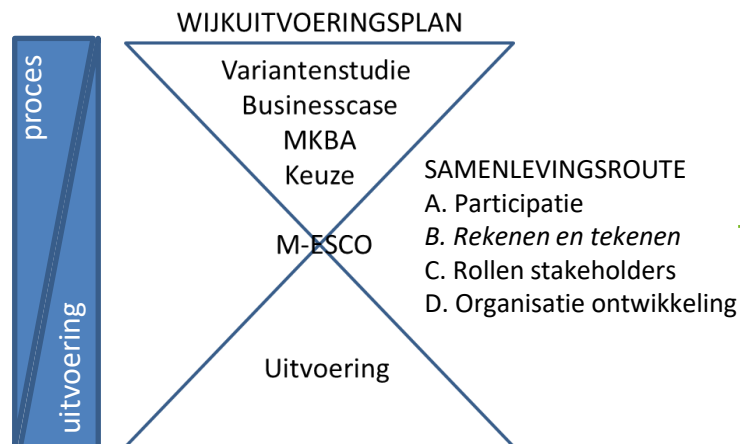
Wijkuitvoeringsplan

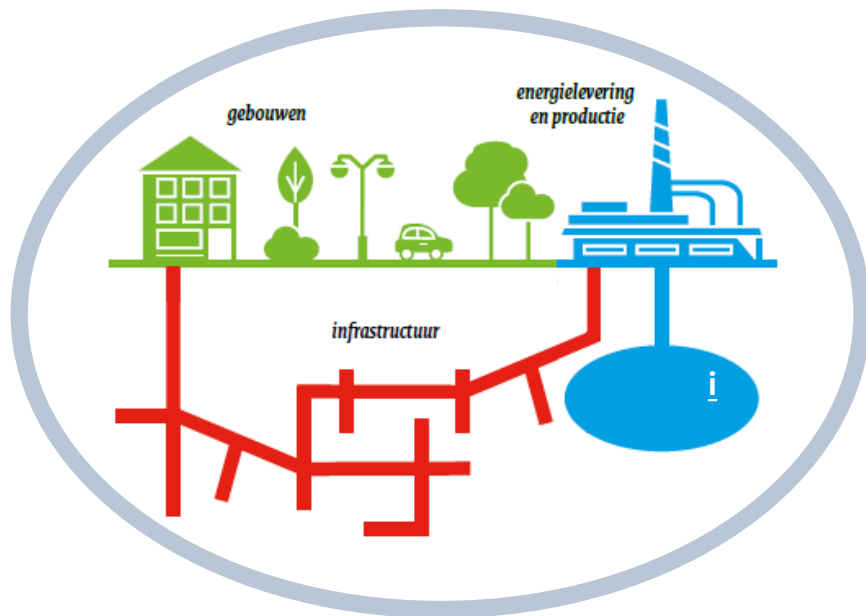
SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Nijmegen, uitvervoering

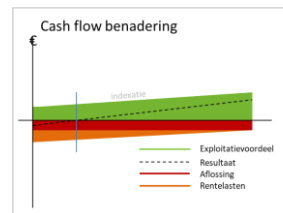
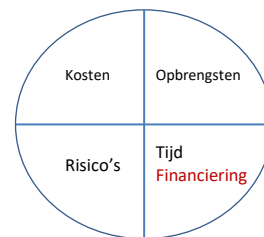

Rekenen en tekenen

Alternatieven vergelijken

Businesscase

MKBA

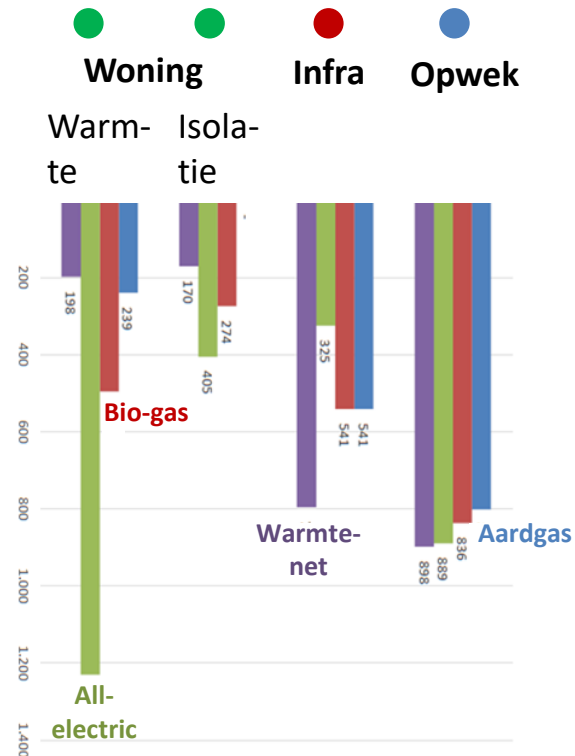
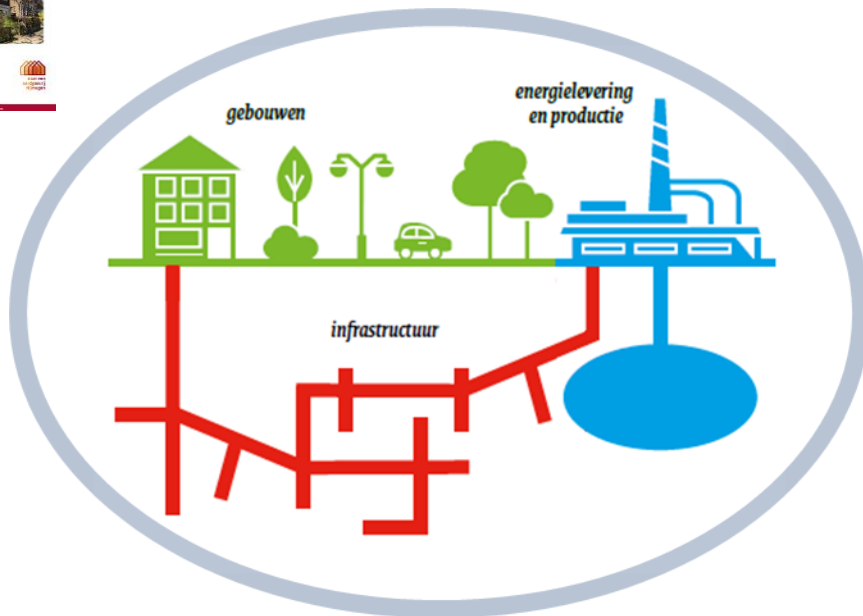

Resultaat & risico's

Financieringsopgaven wijkuitvoeringsplan

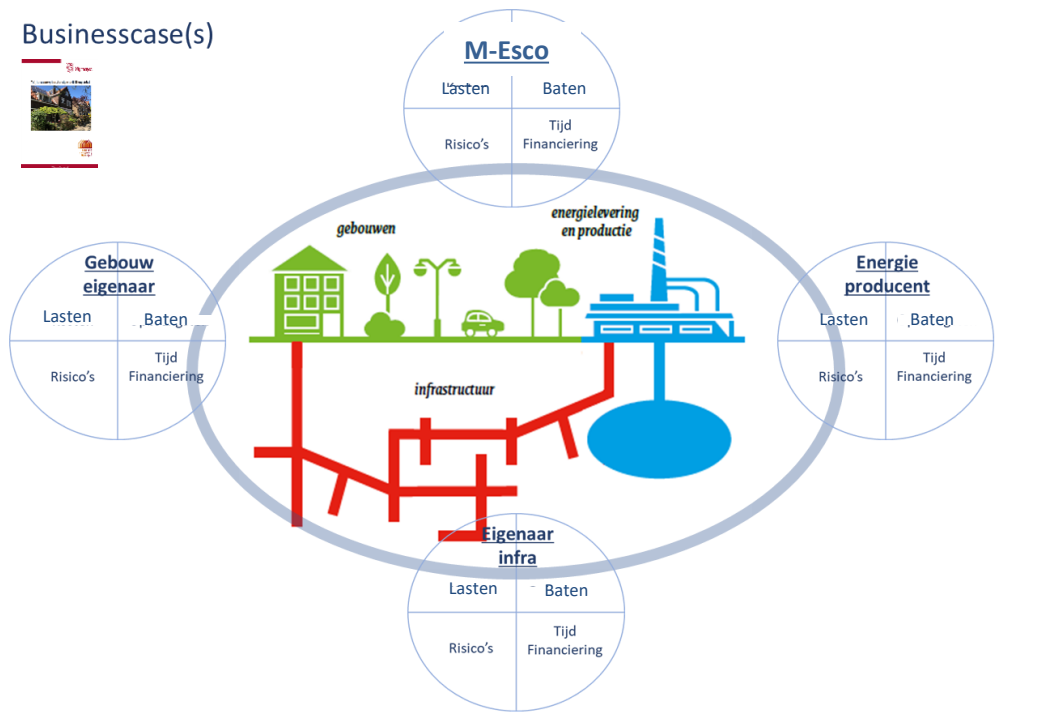

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Rollen stakeholders en organisatie

Businesscase(s)

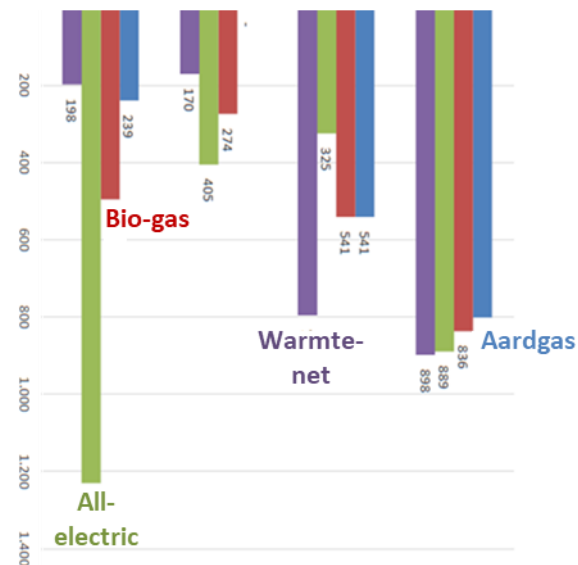

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

● Woning ● Infra ● Opwek

Warm-
te

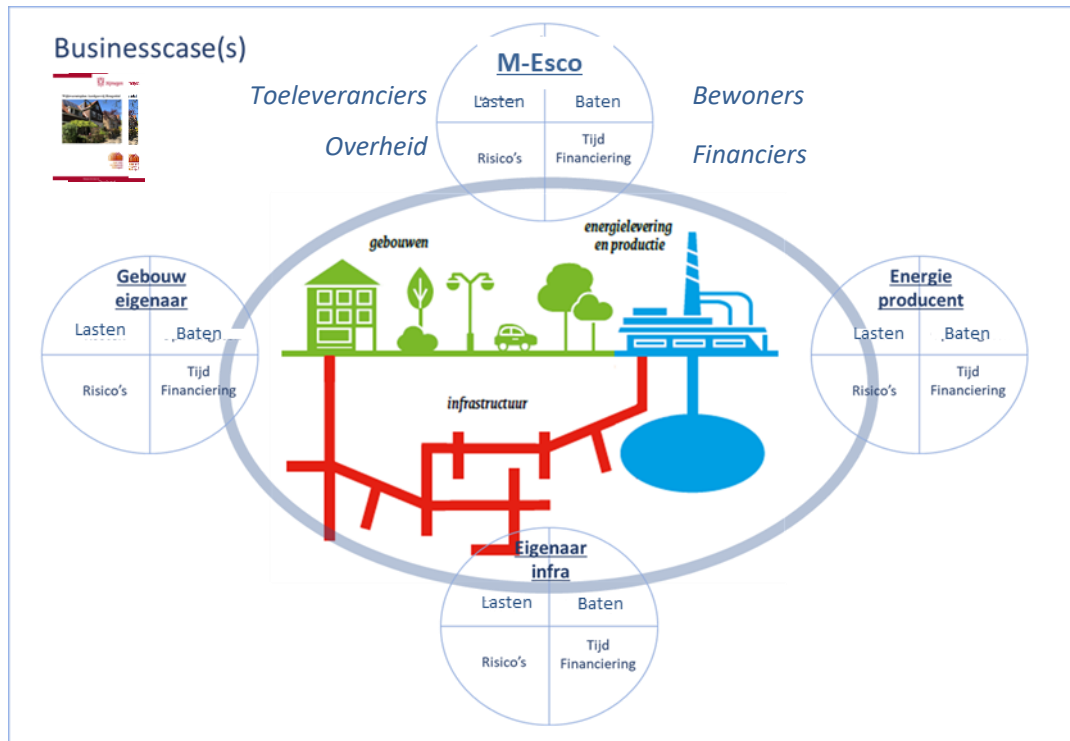
Isola-
tie

Rollen stakeholders en organisatie

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Collectiviteit

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

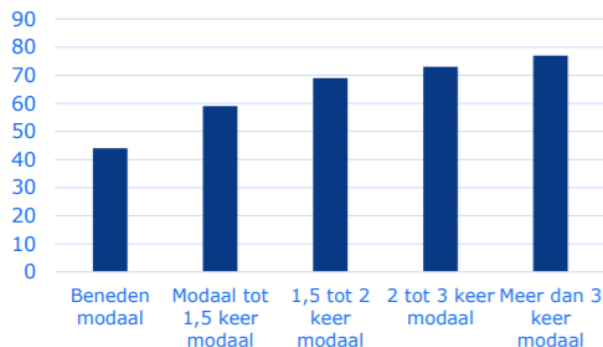
Bereidheid te verduurzamen

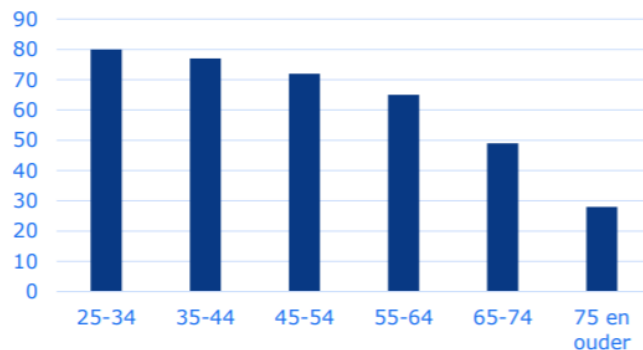
SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Wie willen verduurzamen?

Bereidheid tot verduurzamen naar
inkomen

Bereidheid tot verduurzamen naar
leeftijd

Gemiddeld wil 65 procent van de eigen-woningbezitters verduurzamen. Dit zijn vooral huishoudens met een hoog inkomen en jongeren. De bereidheid loopt snel terug met de leeftijd.

Weinig verschillen in bereidheid naar energielabel. Label A iets hoger dan gemiddeld (68%) en label E iets lager dan gemiddeld (62%)

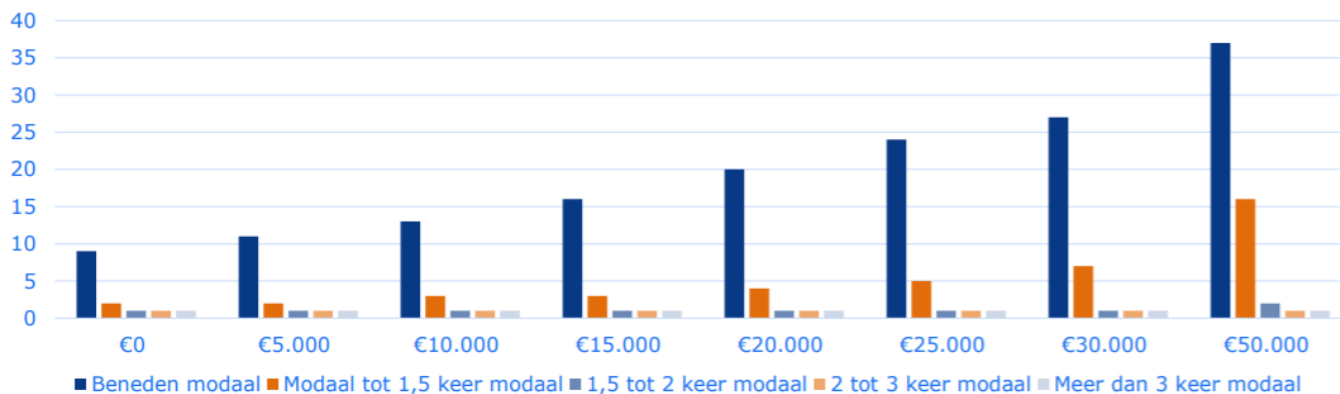
Collectiviteit

&

Verskil naar inkomen

% woningeigenaren die geen enkele financiële ruimte hebben voor
investeringsbedrag x naar inkomensklasse

Conclusie: huishoudens met een inkomen beneden modaal duidelijk vaker op geen enkele manier financiële ruimte voor verduurzaming. Vanaf 1,5 keer modaal is er altijd wel een manier om de kosten te kunnen betalen.

Maatwerkklening voor 'niet-kunners'

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Maatwerkklening

Heeft u onvoldoende draagkracht voor een hypotheek, maar moet u wel een noodzakelijke woningverbetering laten uitvoeren? Met de Maatwerkklening is het mogelijk.

- ✓ Tóch die noodzakelijke investering in of aan uw woning
- ✓ Uw gemeente of provincie draagt (financieel) steentje bij
- ✓ Aflossing en rente betaalt u als dat financieel mogelijk is

Energiebespaarhypotheek: verantwoord verduurzamen met beperkte leenruimte

Huizenbezitters uit buurten met een wijkaanpak voor verduurzaming kunnen vanaf 2021 de Energiebespaarhypotheek afsluiten als zij niet in aanmerking komen voor reguliere financiering. Zo kunnen eigenaar-bewoners met beperkte leenruimte toch hun woningen verduurzamen en zo meedoen in de energietransitie.

'NIET WILLER
EN/OF
NIET KUNNER'

'WILLER
&
KUNNER'

Groepsgesprek

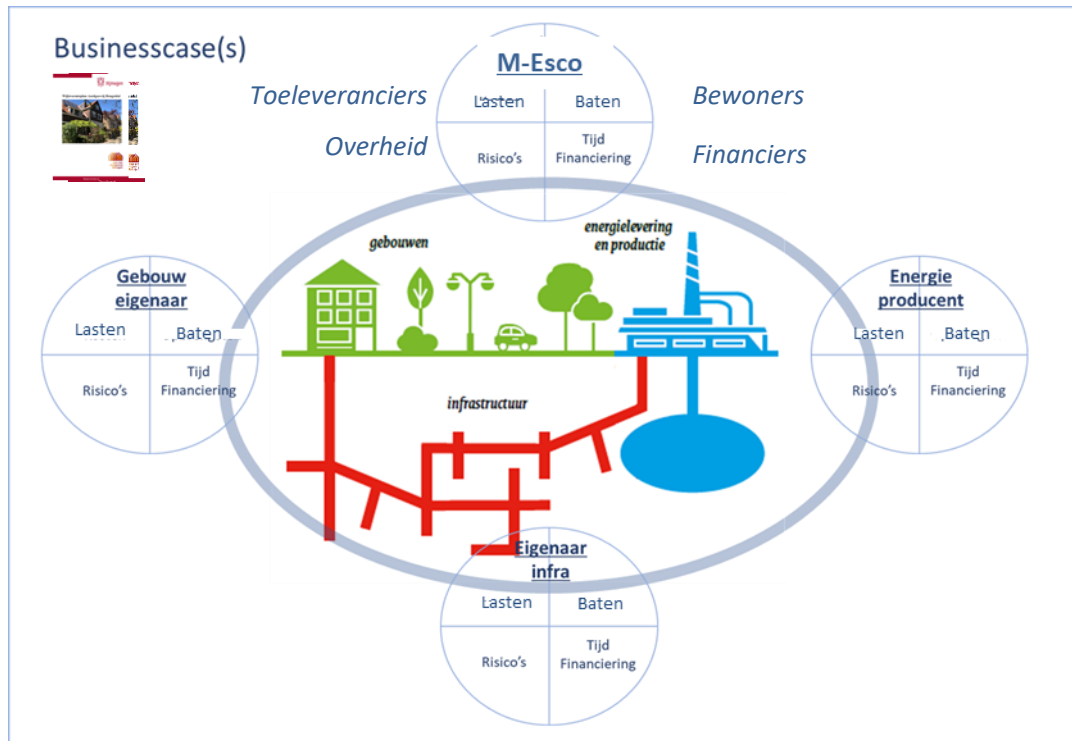

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Rollen stakeholders en organisatie

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Maatschappelijke ESCO

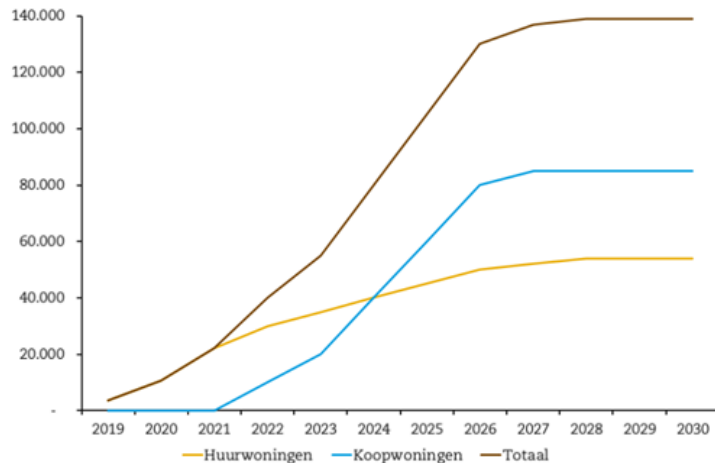

Maatschappelijke Esco: route naar realisatie

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Figuur 4.1 Aanpak aantal woningen per jaar

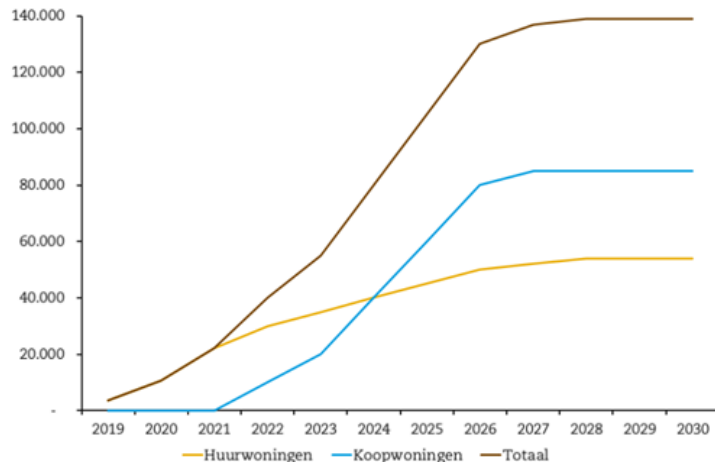
Bron: EIB

Maatschappelijke Esco: brug naar realisatie

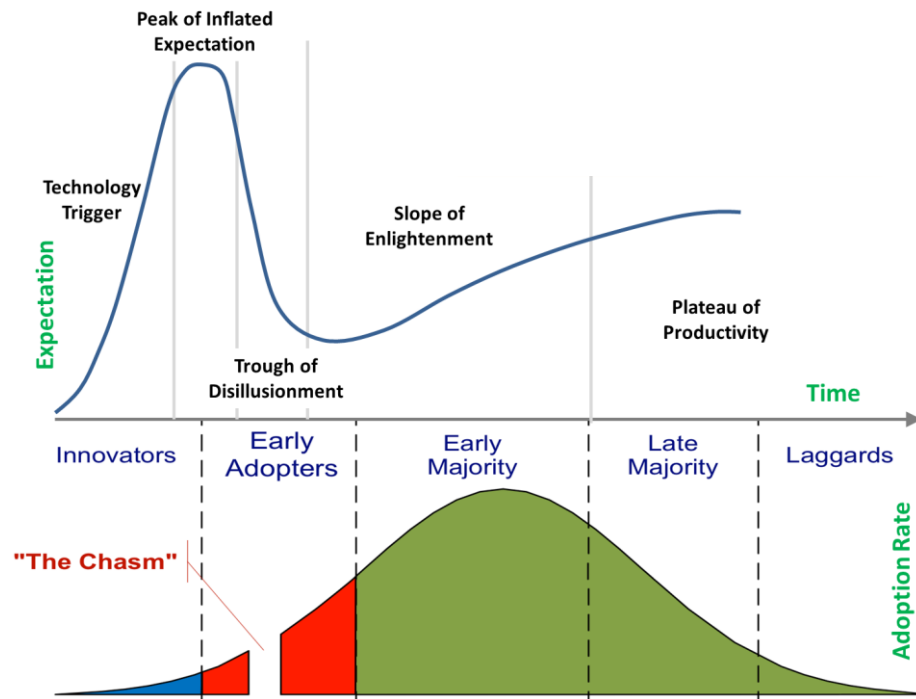

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Figuur 4.1 Aanpak aantal woningen per jaar

Bron: EIB

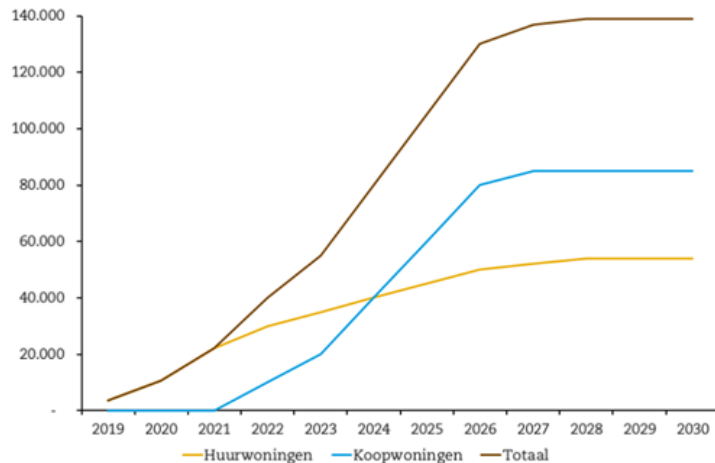

Maatschappelijke Esco: route naar realisatie

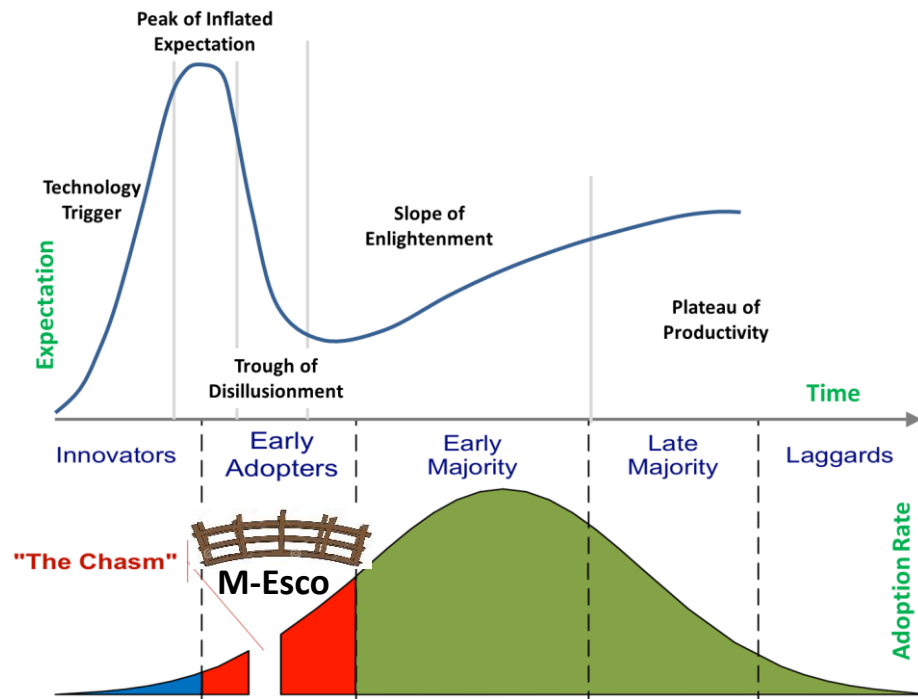

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Figuur 4.1 Aanpak aantal woningen per jaar

Bron: EIB

Maatschappelijke Esco: brug naar realisatie

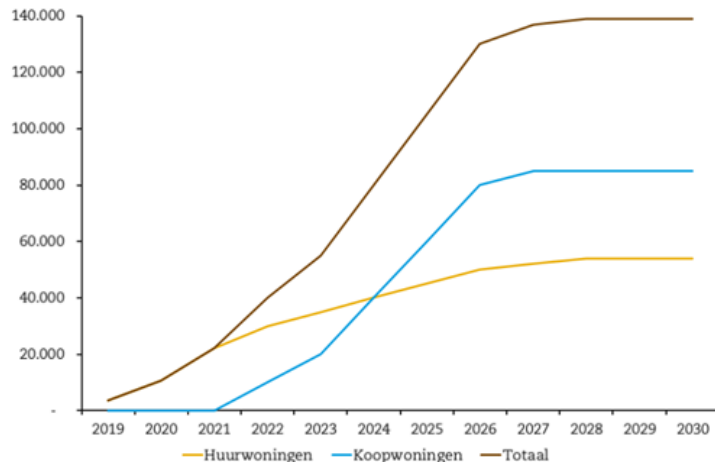

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

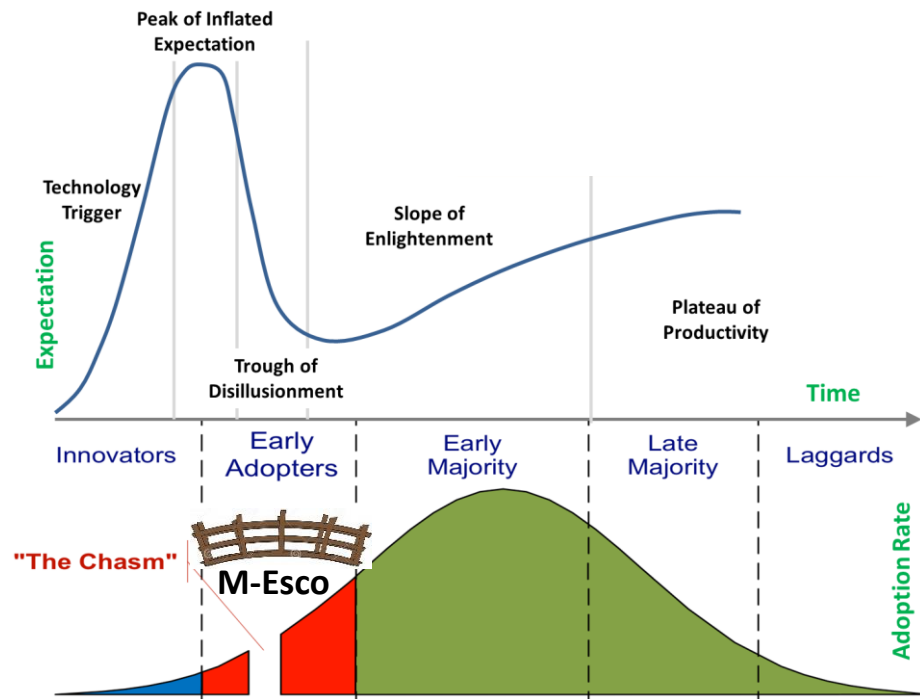

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Figuur 4.1 Aanpak aantal woningen per jaar

Bron: EIB

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Financieringsopgaven Aardgasvrije wijken

VVRAGEN?

